

ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

The Problem of Using the Basic Education Core Curriculum b.e. 2551 of Schools Under the Office of
Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6

ศิริภา เต้านาวัง*

ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู เขต 6 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อระดับปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามสถานภาพ เขต 6 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2560 ใน 181 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งหมด 246 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 123 คน หัวหน้างานวิชาการ 123 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .571 - .902 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .982. และแบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานการวิจัยใช้ t-test แบบ Independent Samples ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ด้านการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการนิเทศ การกำกับ ติดตาม และวิจัย ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการต่อปัญหาการใช้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ที่สำคัญ คือ ควรจัดอบรมให้ครูมี ความรู้และเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวางแผนในการดำเนินงานให้เป็นระบบและเป็นขั้นเป็นตอน

คำสำคัญ : หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551, โรงเรียนประถมศึกษา

*ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

**อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจนในการนำมาใช้ในการปฏิบัติและปรับในการเรียนการสอนที่เหมาะสม ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ครูวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนอย่างจริงจังและในการวัดผลแต่ละครั้งเนื้อหาควรตรงกับตัวชี้วัดและเนื้อหาที่สอน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และนำผลการวัดและการประเมินผลมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิจัย ครูผู้สอนในโรงเรียนควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการสอนตนเองภาคเรียนละ 1 เรื่อง อย่างจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม ครูผู้สอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study the level of the problems of the implementation of Basic Education Core Curriculum – BECC (B.E. 2551) toward the opinions of the teachers under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 6 (NMA PESAO 6), 2) to compare the opinions of the teachers toward the level of the problems of implementation of BECC (B.E. 2551) of the schools under NMA PESAO 6 classified by positions, and 3) to study the suggestions for solving the problems on the implementation of BECC (B.E. 2551) of the schools under NMA PESAO 6. The samples were 246 teachers from 181 schools under NMA PESAO 6 in the academic year 2017. They were classified as 123 school administrators and 123 heads of the Academic Affairs. The sample size was determined according to Krejcie and Morgan's tables. The research instruments for collecting the data were the 5-rating scale questionnaires conducted by the researcher with the discrimination range between .571–.902 and the reliability of .982 and the structured interview. The statistics were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test (Independent Samples) and the interview data were analyzed by using content analysis.

The research results revealed that:

1. The teachers had the opinions toward the problems of the implementation of BECC (B.E. 2551) of the schools under NMA PESAO 6 as a whole at a high level. When considering each aspect, it was found that the aspect that had the highest mean scores were the school curriculum making. It was followed by the aspect of measurement and evaluation, and supervision, monitor, and research, respectively.

2. The result of the comparison on the opinions of the school administrators and the heads of Academic Affairs toward the problems of implementation of BECC (B.E. 2551) of the schools under NMA PESAO 6 classified by positions indicated that in overall and each aspect were not difference.

3. The suggestions on the problems of the implementation of BECC (B.E. 2551) of the schools under NMA PESAO 6, the school administrators should promote the training course for the teachers to help them understand the process of curriculum making, set the operational planning systematically and from step by step, understand clearly about the curriculum making in the area of the implementation and adapt it appropriately in the instruction. The aspect of measurement and evaluation, the teachers should measure and evaluate the students before studying, during studying, and after studying intensively. And the measurement should match the contents and the indicators in order to develop the learners' abilities, use the authentic assessment and its

result as the data for changing methods of the instruction to develop the learners' potential; The aspect of supervision, monitor, and research, the teachers should concentrate and develop their instruction based on the research and conduct at least one research per semester. The school administrators should supervise and monitor the teachers' instruction continuously. The schools should maintain the research and curriculum development regularly.

Keywords: The Problem of Using Core Curriculum B.E. 2551, Primary School.

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ของ โลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้การจัดการศึกษา ก้าวไม่ทันการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะหลักสูตรการศึกษา ของประเทศที่ใช้อยู่มีข้อจำกัดหลายประการ เช่น การกำหนดหลักสูตรจากส่วนกลางไม่สามารถสะท้อน สภาพการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงของสถานศึกษาและ ท้องถิ่น การจัดหลักสูตรการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยียังไม่สามารถผลักดันให้ ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และ เทคโนโลยีการนำหลักสูตร ไปใช้ยังไม่สามารถสร้าง พื้นฐานในการคิด สร้างวิธีการเรียนรู้ให้คนไทยมีทักษะ ในการดำเนินชีวิตได้จึงมีความจำเป็น ที่จะต้องปรับปรุง หลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อ สร้างคนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ พร้อมทั้งจะแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 1) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับ กระแสของการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็น หลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้าน ร่างกาย ภูมิปัญญาคุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 1) ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา นับเป็นงานที่สำคัญดังกล่าว เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น (พนัส หันนาคินทร์, 2524, หน้า 19) ผู้บริหารการศึกษาทุกคนควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ โดยการทำงานร่วมกับครู กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน (ภิญญา สาธร, 2526, หน้า 17) งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพ ของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับ หลักสูตร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนใน 6 อำเภอของจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ อำเภอบัวใหญ่ อำเภอบัวลาย อำเภอแก้งสนามนาง อำเภอสีดา อำเภอบ้านเหลื่อม และอำเภอดง ปีการศึกษา 2560 มีโรงเรียนสังกัดจำนวน 181 โรงเรียน มีครูและ บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 1,926 คน นักเรียนจำนวน 20,555 คน พบว่า มีสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นจำนวนมาก บางแห่งมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ครูขาดความรู้และความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนไม่เหมาะสม ไม่สามารถจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่น มีอัตลักษณ์และสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นอื่นๆ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ครูผู้สอนส่วนมากประเมินผลผู้เรียนโดยการทดสอบโดยมีเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน การผ่านตัวชี้วัดขั้นต่ำที่กำหนด ร้อยละ 50 ขึ้นไป

สำหรับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ เกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดเป็นภาระงานอย่างมากให้กับผู้สอน เอกสารหลักสูตรทางการศึกษามีรายละเอียดข้อมูลจำนวนมาก และครูขาดความรู้ความเข้าใจ วิธีการออกแบบพิมพ์ที่ถูกต้อง การนิเทศการกำกับติดตามและวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาส่วนมาก ได้ดำเนินการนิเทศการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ทุกสถานศึกษา 1 ครั้ง ต่อภาคเรียน มีการวิจัยติดตามผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา พัฒนารูปแบบการจัดการ เรียนรู้และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศที่พบ คือ สถานศึกษาขาดการประเมินและพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขาดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีการนิเทศ ติดตาม ครูผู้สอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขาดความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6, 2559)

จากสภาพการจัดการศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ระดับปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ทั้งนี้เพราะกลุ่มบุคคลดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการนำ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้ในโรงเรียน โดยทำการศึกษาใน 3 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการนิเทศ กำกับ ติดตามและวิจัย เพื่อนำ ผลการวิจัยมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรโรงเรียนต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูอยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

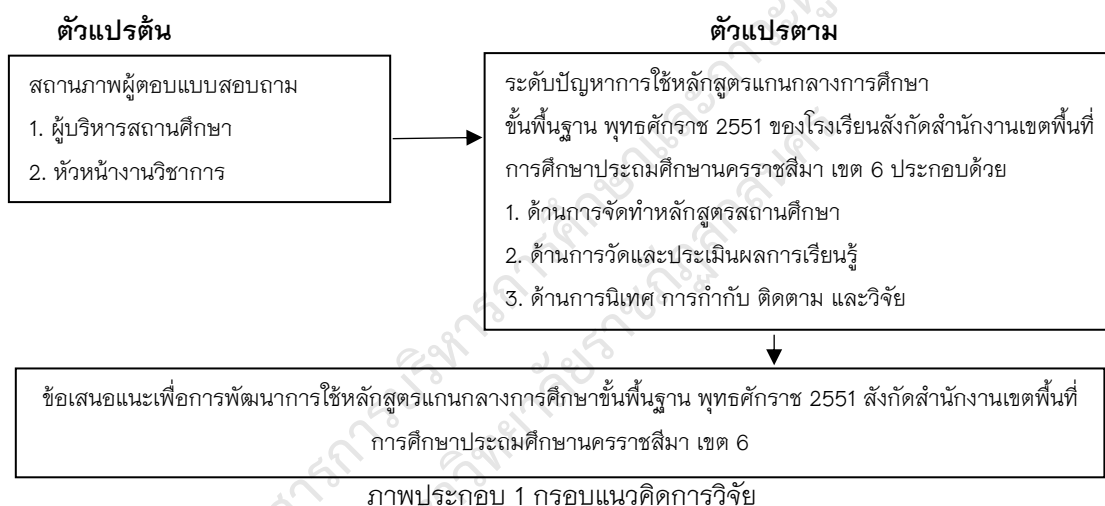
1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามสถานภาพ

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการ และเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยศึกษาระดับปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใน 3 ด้าน ดังภาพประกอบที่ 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2560 ใน 181 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 246 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน และหัวหน้างานวิชาการ จำนวน 123 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 246 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือการวิจัยไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบสอบถามปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำนวน 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .571-.902 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .982 และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตามกรอบแนวคิดการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมสำเนาหนังสืออนุญาตถึงผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คิกษานิเทศก์ และหัวหน้างานวิชาการ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์การพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ตอนที่ 2 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ ค่า t-test แบบ Independent Samples เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาจัดหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยทำการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในพรรณนาวิเคราะห์ (Description Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการนิเทศ การกำกับ ติดตาม และวิจัย ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการต่อปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้และเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการวางแผนในการดำเนินงานให้เป็นระบบและเป็นขั้นเป็นตอน และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ชัดเจนในการนำมาใช้ในการปฏิบัติและปรับในการเรียนการสอนที่เหมาะสม ด้านการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ ควรวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนอย่างจริงจังและในการวัดผลแต่ละครั้งเนื้อหาควรตรงกับตัวชี้วัดและเนื้อหาที่สอน เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน วัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง และนำผลการวัดและการประเมินผลมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ และ ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิจัย ครูผู้สอนในโรงเรียนควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการสอนตนเอง ภาคเรียนละ 1 เรื่อง อย่างจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศ ติดตาม ครูผู้สอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญ มาอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีครูผู้สอนไม่ครบชั้นและสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่จบการศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปใช้ ทำให้ขาดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในหลายด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการของกมล ภูประเสริฐ (2547, หน้า 32-37) ที่ได้กำหนดภารกิจในการบริหารหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้ 1) การรวบรวมเอกสารและวัสดุต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรให้สมบูรณ์ และเพียงพอต่อการดำเนินงานด้านหลักสูตร 2) การรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชน ซึ่งอาจดำเนินการโดยการศึกษาชุมชนอย่างละเอียด โดยการสำรวจ การสัมภาษณ์ หรือพูดคุยกับคนในชุมชน ผู้นำชุมชน การขอข้อมูลและสารสนเทศจากหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชนหรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) การทำความเข้าใจหลักสูตรและภารกิจที่จะต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตร 4) การจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น 5) การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา เป็นการนำเอาหลักสูตรแกนกลาง และสาระของหลักสูตรที่ดำเนินการในข้อ 4 มาจัดทำร่วมกัน 6) การชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนในท้องถิ่นทราบถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นหลักสูตรของสถานศึกษา 7) การเตรียมการใช้หลักสูตรจะช่วยให้สถานศึกษามีความรู้ทั้งใน

ด้านบุคลากร อาจารย์ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งบุคคลในชุมชนที่จะร่วมดำเนินการ 8) การวางแผนทางการติดตาม กำกับการใช้หลักสูตร และ 9) การวางแผนทางการประเมินการใช้หลักสูตร ซึ่งจะมีการประเมินทั้งในเรื่องตัวหลักสูตร ประเมินแผน ประเมินการดำเนินการตามหลักสูตร และผลของการใช้หลักสูตร ซึ่งทั้ง 3 ด้านมีความสัมพันธ์กันและกัน และกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 34) ที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 7 ประการ คือ

1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น 2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและกลุ่มสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยพยายาม บูรณาการเนื้อหา สาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม 4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม 5) นิเทศการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา 6) ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร และ 7) ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม ซึ่ง สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ศิวาภรณ์ จันทร์ชนะ (2556, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า การใช้หลักสูตรในโรงเรียนต้นแบบมีปัญหาอยู่ในระดับมาก เพราะสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและสภาพของสถานศึกษาที่เป็นอยู่ และชรินทร์ สีสวม (2555, หน้า 30-38) สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการใช้หลักสูตร ของผู้บริหารโดยรวมมีการใช้อยู่ในระดับมากปัญหาอยู่ในระดับน้อยยกเว้น ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการที่มี ปัญหาในระดับปานกลางส่วนสภาพการใช้หลักสูตรของครูอยู่ในระดับมากปัญหาอยู่ในน้อยยกเว้นด้านการเตรียมการ สอนและการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่มีปัญหาในระดับปานกลาง และเปรียบเทียบสภาพการใช้ หลักสูตรของผู้บริหารพบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีสภาพการใช้หลักสูตรโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการนิเทศและติดตามที่ไม่แตกต่าง ส่วนปัญหาการใช้ หลักสูตรโดยรวมไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านการจัดครูเข้าสอนที่แตกต่างกันส่วนครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ขนาด กลางและขนาดเล็ก มีสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการต่อ

ปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างถูกต้อง เนื่องจากหลักสูตร ใช้มาหลายปีตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา และขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม และทบทวนการใช้หลักสูตร จึงส่งผลให้เกิด ปัญหาการใช้หลักสูตรทั้ง 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของเอกสิทธิ์ จุลโคตร (2555, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัด อุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดอุบลราชธานี ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานี

โดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน และข้าราชการที่สังกัดประเภทสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และสุภิญญา ธาพรผาด (2554, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาระดับปานกลางเช่นกัน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การประเมินผล และสรุปผล การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา และการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและประเภทของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้านเช่นกัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามประเภทของโรงเรียน โดยภาพรวมทุกด้าน มีปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ 3 การประเมินผล และสรุปผล มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน ปัญหาและข้อเสนอแนะ สถานศึกษาควรให้บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และชุมชน มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างแท้จริง ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ศึกษาดูงาน ทั้งในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผน การประมวลคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล และการนิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการและแนวคิดของ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 13) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาจะต้องทำ 4 ประการ คือ 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 3) นิเทศเพื่อการพัฒนาการใช้หลักสูตรภายในสถานศึกษา และ 4) ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ และชารี มณีศรี (2542, หน้า 19) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ประการ 1) การนิเทศ คือ การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนรวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตร 2) การนิเทศ คือ การศึกษาปัญหาการศึกษาของแต่ละโรงเรียน ความเข้าใจในกระบวนการศึกษาทุกรูปแบบเพื่อเสนอแนะ ช่วยเหลือครู และผู้บริหารสถานศึกษา 3) การนิเทศ คือ การแนะนำซึ่งกันและกัน วางแผนร่วมกัน ปรึกษาหารือกันและกัน เพื่อหาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและ 4) การนิเทศ คือ การวางแผนโครงการเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1.2 ควรมีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง

1.3 ควรมีการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีโครงสร้างเวลาเรียนที่มีความเหมาะสม และสามารถจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่นได้

2.2 ควรมีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ให้ตรงตามตัวชี้วัด เพื่อจะได้นำข้อมูลมาพัฒนาความสามารถของผู้เรียนต่อไป

2.3 ศึกษาโมเดลที่ควรมีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2545.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร : ศรุสภา
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).
- กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานครปรกรณ์ศิลป์ พรินต์ติ้ง
- ชรินทร์ สีสเมธ. (2555). *สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา ปีที่ 6 ปีที่ 1 ประจำเดือน มกราคม - มีนาคม 2555 คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ซารี มณีศรี. (2542). *การนิเทศการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- พนัส หันนาดิษฐ์. (2524). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ภิญโญ สาร. (2526). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ศรุสภา.
- ศิวาภรณ์ จันทร์ชนะ.(2556). *สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สุภิญญา ฉาวพาด. (2554) *ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏบึงฉลือ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6. (2559). *รายงานผลการสำรวจสภาพและปัญหา การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์, กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผล*
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินคุณภาพการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- เอกสิทธิ์ จุลโคตร.(2554). *สภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.